

ДОКОРІННА ЗМІНА ПІДХОДІВ ДО СУТНОСТІ КАТЕГОРІЇ «ТЕРИТОРІАЛЬНА ОБОРОНА» - НАГАЛЬНА ВИМОГА ЧАСУ

Єфімов Г.В., Івахів О.С., Касаткін Є.В.

*Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів*

Прийнята 25 березня 2021 року «Стратегія воєнної безпеки України» (далі – Стратегія) передбачає створення цілісної системи територіальної оборони (ТрО), зокрема визначено, що потужна територіальна оборона у взаємодії з рухом опору сприятиме підвищенню рівня обороноздатності держави, згуртуванню суспільства, патріотичному вихованню громадян, наданню обороні України всенародного характеру та готовності населення до оборони держави.

Подальший розвиток системи територіальної оборони знайшов відображення у прийнятому 26 липня 2021 року Законі України «Про основи національного спротиву», в якому зазначено, що складовими національного спротиву є три взаємопов'язані між собою складові: територіальна оборона, рух опору та підготовка громадян України до національного спротиву.

З січня 2022 року розпочалося створення нової моделі системи організації територіальної оборони держави, а вже з 24 лютого 2022 року, з початком широкомасштабної агресії російської федерації (рф) проти України, розпочалося її практичне випробування в умовах ведення воєнних (бойових) дій, за умов відсутності часу для набуття відповідних спроможностей, як органів управління ТрО так і частин (підрозділів) СТрО.

Процес розгортання системи ТрО засвідчив необхідність здійснення ретельного аналізу її функціонування в умовах збройної агресії російської федерації.

Сучасні реалії свідчать, що саме територіальній обороні повинно відводитися одне з пріоритетних місць в загальному комплексі загальнодержавних оборонних заходів. Більш того, обстановка склалася таким чином, що на окремих етапах збройного протистояння вся його суть не обмежена лише рамками виконання завдань територіальної обоони в тилівій смузі, за умов певного розширення її завдань та функцій.

Нині територіальна оборона України практично єдина законодавчо визначена форма спільного застосування сил і засобів міністерств (відомств) та інших органів виконавчої влади.

Тому спільне застосування військових, воєнізованих та невоєнізованих формувань, правоохоронних органів, підприємств, установ та організацій, спільна підготовка військових формувань і правоохоронних органів до дій в кризових ситуаціях (особливий період), централізація керівництва визначеними формуваннями (силами) держави, збалансування військово-цивільних відносин та інші проблеми ТрО мають розв'язуватись на основі системного підходу в межах єдиної державної програми на міжвідомчому рівні, мета якої – запропонувати шляхи приведення системи територіальної оборони України у відповідність до сучасних вимог і економічних можливостей держави.